

Sygn. akt III KK 391/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **R. C. i A. M.**

skazanych z art. 280 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 listopada 2021 r.

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 532 § 3 k.p.k.)

wniosków obrońcy skazanych o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 11 maja 2021 r., sygn. V Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 4 grudnia 2020 r., sygn. II K (...),

na podstawie art. 532 § 1 *a contrario* k.p.k.

p o s t a n o w i ł:
wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W kasacjach złożonych od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 11 maja 2021 r., sygn. V Ka (...) przez obrońcę skazanych R. C. i A. M., ich autor sformułował wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacjami orzeczenia. Adw. K. G. w zakresie obu wniosków nie przedstawił argumentacji, przemawiającej za koniecznością wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacjami wyroku, a jedynie wskazał na to, że „jego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wnioski obrońcy nie zasługiwały na uwzględnienie.

Suspensywność zaskarżonego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym ma charakter wyjątkowy, jedynie w zupełnie szczególnych przypadkach dopuszczalne jest

wstrzymanie zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia. Wyrok posiadający atrybut prawomocności podlega bezzwłocznemu wykonaniu (art. 9 § 1 i 2 k.k.w.). Regulacja ta bazuje na przyjęciu, że rozstrzygnięcie to korzysta z domniemania prawidłowości (*res iudicata pro veritate habetur*). Z kolei implikacją tego założenia dla postępowania zainicjowanego wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia — którego przedmiot stanowi weryfikacja prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, którym poddano kontroli wyrok sądu pierwszej instancji — jest to, że wniesienie kasacji nie wstrzymuje w sposób automatyczny wykonania prawomocnego rozstrzygnięcia.

Przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie określa przesłanek skutkujących wstrzymaniem wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia (lub innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji). W judykaturze przyjmuje się jednak, że wstrzymanie wykonania orzeczenia możliwe jest w razie kumulatywnego zmaterializowania się dwóch kryteriów.

Po pierwsze chodzi o to, że ocena zarzutów wyartykułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia (dokonana, co wypada podkreślić, wyłącznie na potrzeby rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wydania rozstrzygnięcia o charakterze incydentalnym) pozwala już *prima facie* na stwierdzenie wysokiego prawdopodobieństwa ich zasadności oraz postawienia — w miarę kategoriycznej — prognozy co do możliwości uwzględnienia zarzutów kasacyjnych przez Sąd Najwyższy. Niezbędne jest więc ustalenie, że postawione orzeczeniu sądu odwoławczego zarzuty (i argumentacja zaprezentowana na ich poparcie w kasacji) dają asumpt do przyjęcia poglądu o ewidentnej, niejako „rzucającej się w oczy” wadliwości zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego. Po wtóre zaś, konieczne jest wykazanie przez autora wniosku, że dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla skazanego.

Przy analizie potrzeby wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia w związku z wniesieniem kasacji posłkowo należy posługiwać się także rezultatem oceny, czy ewentualne wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia zarzutu bądź zarzutów sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia doprowadziłoby do wydania przez najwyższą instancję sądową orzeczenia skutkującego potrzebą odstąpienia od dalszego wykonywania wobec skazanego orzeczonej w stosunku do niego kary (czy środka karnego). Nie w każdym bowiem przypadku stwierdzenia istnienia wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia zarzutów kasacyjnych nieodzowne stanie się wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia — także z uwagi na uwarunkowania

wynikające z innych zasłóści współkształtujących aktualny status prawny skazanego w płaszczyźnie wykonywania orzeczonych wobec niego (innych) kar.

Nie przesądając obecnie treści rozstrzygnięcia, które po merytorycznym rozpoznaniu kasacji zapadnie w niniejszej sprawie (i finalnej oceny zaprezentowanego w nich zarzutu) należało skonstatować, że zupełnie wstępna analiza zarzutu postawionego w kasacjach obrońcy skazanych R. C. i A. M. — dokonana przez Sąd Najwyższy jedynie w ograniczonym zakresie, bo tylko w płaszczyźnie niezbędnej dla rozpoznania wniosków o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wyłącznie na użytek rozpoznania tych wniosków — nie upoważnia do wyrażenia poglądu, iżby zarzut ten był zasadny w stopniu oczywistym („rzucającym się w oczy”) czy formułowania stanowczej prognozy o istnieniu wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia zarzutu w wyniku rozpoznania kasacji wniesionych przez obrońcę skazanych. Tymczasem — jak już powiedziano wyżej — to wyłącznie stwierdzenie zaistnienia tych okoliczności otwiera drogę do rozważenia potrzeby wstrzymania wykonania orzeczenia zaskarżonego kasacjami.

Formułując wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonego rozstrzygnięcia autor kasacji nie umotywował ich w żaden sposób. Podniósł wyłącznie — jak już wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia — że wykonanie zaskarżonego wyroku zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Analiza treści wniosków wskazuje, że obrońca w niniejszej sprawie nie wykazał żadnych okoliczności, przemawiających za wstrzymaniem wykonania zaskarżonego kasacjami orzeczenia, gdyż żaden z dwóch wniosków stanowiących integralną część treści nadzwyczajnych środków zaskarżenia nie zawiera jakiegokolwiek uzasadnienia, a sam fakt wniesienia kasacji nie stanowi podstawy do zastosowania tej nadzwyczajnej instytucji i wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku. Co prawda ranga (jedyne) podniesione w kasacjach zarzutu jest poważna, lecz jego zaistnienie nie jest na tyle oczywiste, by badanie sprawy przez pryzmat przesłanek określonych w art. 532 § 1 k.p.k. przesądzało o konieczności przełamania reguły bezzwłocznego wykonania prawomocnego wyroku.

Konkludując należy zatem stwierdzić, że brak było podstaw do uwzględnienia sformułowanych w kasacjach adw. K. G. wniosków o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 4 grudnia 2020 r., sygn. II K (...), zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 11 maja 2021 r., sygn. V Ka (...) (który to wyrok został obecnie zaskarżony kasacjami obrońcy).